

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างบทเพลงประกอบรำชุดนางสุชาดาเสียงพวงมาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมพื้นบ้านอีสานเรื่องนางนกระยางขาว และเพื่อสร้างบทเพลงชุดนางสุชาดาเสียงพวงมาลัยขึ้นใหม่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารเพื่อเป็นกรอบแนวคิดและทฤษฎีด้านการประพันธ์บทเพลงประกอบการแสดงรำไทย ลักษณะฉันทลักษณ์ของไทยประเภทกลอนบทละคร เพลงไทยประเภทที่ใช้ขับร้องประกอบการแสดง ลักษณะวรรณกรรมอีสาน แล้ววิเคราะห์วรรณกรรมพื้นบ้านอีสาน เรื่องนางนกระยางขาว จากการถอดแถบบันทึกเสียง การแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของคณะอุบลพัฒนา แล้วจึงสร้างบทเพลงประกอบรำ ชุดนางสุชาดาเสียงพวงมาลัย แล้วนำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเพลงประกอบรำชุดนางสุชาดาเสียงพวงมาลัยนี้มีส่วนที่จะกล่าวถึง 2 ส่วน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์วรรณกรรมพื้นบ้านอีสาน เรื่องนางนกระยางขาว พบว่า ต้นฉบับที่นำมาวิเคราะห์นี้เป็นวรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ กล่าวคือ เป็นการถอดแถบบันทึกเสียงมาจากการแสดงหมอลำเรื่องต่อกลอนของคณะอุบลพัฒนา ซึ่งประพันธ์บทลำ และกำกับการแสดงโดยนายอัมพร ผู้วิจัยไม่พบต้นฉบับที่จารไว้ในเอกสารใบลานหรือการปริวรรต ของกวีอีสานมาก่อนเลย โครงเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับการพลัดพรากจากคนรัก ซึ่งมีสาเหตุมาจากการที่ไม่ได้ทำบุญกุศลร่วมกันในอดีตชาติที่เกิดเป็นมนุษย์เพราะความเข้าใจผิดในการกระทำของคู่ครอง ซึ่งคิดว่าหัวเมียก็คือคนเดียวกัน ดังนั้นใครก็ตามจะทำดี หรือชั่ว อีกฝ่ายก็จะได้รับผลเช่นกัน เมื่อสิ้นชาติไปแล้วต่างฝ่ายก็จะรับกรรมของตนที่ได้สร้างไว้ ลักษณะคำประพันธ์กวีจะใช้คำประพันธ์ประเภทกลอนลำที่จะใช้ลำในทำนองลำเดินเรื่อง โดยตลอด จะมีแทรกบทลำเดี่ยวและการเจรจาใช้ภาษาถิ่นอีสานทั้งหมดคววิธีในการดำเนินเรื่อง เป็นแบบดำเนินเรื่องตามปฎิทิน กล่าวคือ เหตุการณ์ใดเกิดก่อนเล่าก่อน เหตุการณ์ใดเกิดทีหลังเล่าทีหลัง ส่วนตัวละคร และอุปนิสัยของตัวละครนั้นเป็นแบบคงที่ไม่มีมีการเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งเรื่อง มีพระเอก 1 ตัว และมีนางเอก 4 ตัว ตัวร้ายหรือตัวปัญหาเป็นพฤติกรรมของนางเอกคนแรก ที่ไม่ได้ทำบุญกุศลกับสามี และน้องในชาติที่ตนเป็นมนุษย์ จึง

ต้องมาเกิดชดใช้กรรมอีก 3 ชาติ แล้วจึงมาประพาศศีล ปฏิบัติธรรม นางจึงพ้นจากกรรม จากการกำหนดสถานที่และเหตุการณ์ แบ่งได้อย่างหยาบ ๆ เป็น 2 ส่วน คือ ภาคเหตุการณ์บนดิน หรือ โลกมนุษย์ นางเอกจะเกิดเป็นสัตว์ เป็นมนุษย์ที่อภัพยากจน และเป็นธิดาของกษัตริย์ และภาคสวรรค์ จะเป็นส่วนที่กล่าวถึงสามิและน้องทั้ง 3 คน ที่ได้เกิดบนสวรรค์ซึ่งจะมีแต่ความสุข สบาย ภาษาที่ใช้ เป็นภาษาถิ่นอีสาน ตลอดทั้งเรื่องไม่ว่าจะเป็นบทร้อง หรือบทลำ และบทเจรจาหรือบทพูด สารัตถะ หรือแก่นของเรื่อง เป็นผลแห่งกรรมของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนล้วนเกิดจากกรรม ดังนั้นเมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์จะต้องกระทำแต่กรรมดี จึงจะพบกับความสุข ดังเช่นพฤติกรรมของนางสุชาดา ซึ่งเป็นนางเอกของเรื่อง ที่ได้เปลี่ยนความคิดและพฤติกรรม อานิสงส์จึงทำให้ชาติต่อ ๆ มาค่อย ๆ ดีขึ้น ในที่สุดนางจึงพ้นจากกรรม แล้วนางก็ได้กลับมาครองคู่กับคนรัก ตามเดิม อันหมายถึง รางวัลแห่ง การทำความดีนั่นเอง

การสร้างบทเพลงประกอบรำ ชูดนางสุชาดาเสียงพวงมาลัย นี้ ผู้วิจัยได้คัดตอนเหตุการณ์ ชาติสุดท้ายของนางสุชาดาเลือกนำมาทำบท การแสดงแบบละครไทย เพื่อออกเผยแพร่ ซึ่งลักษณะ เหตุการณ์เช่นนี้จะมีปรากฏอยู่ในละครนอกของไทย เรื่องสังข์ทอง ตอนรจนาเลือกคู่ ฉบับสำนวน ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ดังนั้น การสร้างบทร้อง จึงเป็นการแต่ง บทร้อง ตามแบบลักษณะของกลอนบทละครของไทย ซึ่งลักษณะพิเศษที่เห็น ได้ชัดเจนว่าเป็น กลอนบทละคร ก็เพราะว่าในวรรคแรกของบทกลอน จะขึ้นต้นด้วยคำว่า “เมื่อนั้น และ บัดนั้น” จากนั้นวรรคต่อไปจะมีจำนวนคำเหมือนกลอนแปด บังคับเสียงสัมผัสนอกเท่านั้น แต่จะเพิ่มความ ไพเราะด้วยสัมผัสใน บทร้องแต่งขึ้นใหม่นี้ จะแสดงให้เห็นกิริยาอาการความคิด ความรู้สึก ท่าทีของ ตัวละคร ระหว่างบทของพระอินทร์ กับนางสุชาดา ถ้อยคำจะร้องได้ไพเราะขึ้นอยู่กับจำนวนคำใน วรรค การเลือกคำไวพจน์ คำเป็น คำตาย เสียงสั้น เสียงยาว ตลอดจนทักษะความสามารถของผู้ร้อง และนักดนตรีที่บรรเลงประกอบ จำนวนคำกลอน มีทั้งสิ้น 14 คำกลอน วงดนตรีใช้วงดนตรีไทย ประเภทปี่พาทย์เครื่องห้า เพลงมี 2 ชนิด คือ เพลงหน้าพาทย์ ประกอบด้วย ท้ายเพลงกลม เพลงเชิด เพลงเร้ว และเพลงลำ และเพลงขับร้องจะใช้ 3 ทำนอง คือ เพลงลีลากระทุ้ม เพลงลมพัดชายเขา และเพลงเห่เชิดฉิ่ง ตัวผู้แสดง เป็นการรำคู่ ตัวพระ ตัวนาง การแต่งกายให้แต่งแบบยืนเครื่องพระ – นาง อุปกรณ์การแสดง มีพวงมาลัยข้อมือ สำหรับตัวนาง 1 พวง ส่วนทำรำนั้น จะใช้ทำรำนหน้าพาทย์ เดิมบางเพลง ส่วนบทร้องจะใช้ทำรำแบบรำตีบท แต่ในงานวิจัยฉบับนี้มีได้เน้นการบรรจุทำรำ เพราะเจตนาจะให้ผู้สนใจใช้นำไปศึกษาวิจัยอีกส่วนในครั้งต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน มีมากมายหลายเรื่อง ที่มีสารคดีให้ความสนุกสนานแก่ผู้ชม ผู้ฟัง กำลังจะเลือนหายกลายเป็นนิมิตจากคนในพื้นที่ ผู้วิจัยเห็นว่า นาฏศิลป์ ปี่พาทย์ – อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ตลอดจนหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ควรร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน อนุรักษ์หรือนำมาปรับรูปแบบให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อที่จะให้คนรุ่นใหม่ได้รู้ได้เห็น ความดีงาม ความคิด แนวทางการปฏิบัติ การดำเนินชีวิตเพื่อนำไปสู่ความสันติสุข ว่าควรประพฤติปฏิบัติอย่างไร และไม่ควรปฏิบัติอย่างไร ถ้าหากมั่นใจว่าแนวทางการศึกษาวิจัยนี้พอจะเป็นแนวทาง หรือเป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะนำไปจัดร้อง ไปบรรจุกทำรำ หรือ จะสร้างสรรค์จากตอนอื่น หรือวรรณกรรม เรื่องอื่นที่ตนเองสนใจ ก็จะเป็นการเผยแพร่วรรณกรรมท้องถิ่นอีสานให้ผู้ไม่รู้ ไม่เข้าใจภาษาถิ่น ได้รู้มากยิ่งขึ้น ทั้งยังถือได้ว่าเป็นการอนุรักษ์มรดกของชาติเอาไว้อีกทางหนึ่งได้ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY